

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΟΜΙΔΗ ΤΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ- 27η Ιαν.
(Για την Κυριακή 26/1/2020)

Η Εκκλησία μας την 27η Ιανουαρίου τιμά την Ανακομιδή των Ιερών Λειψάνων του Αγίου Ιωάννου του Χρυσόστομου, Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος είναι σε όλους γνωστός από τη θεία Λειτουργία, που φέρει το όνομά του, και που τελείται συχνά σε όλους τους Ορθόδοξους ναούς. Γεννήθηκε στην Μεγάλη Αντιόχεια της Συρίας (σημερινή Αντάκια Τουρκίας) το 347. Έμεινε ορφανός από πατέρα σε μικρή ηλικία και ανατράφηκε με τη φροντίδα της χριστιανής μητέρας του Ανθούσας. Σπούδασε ρητορική και Θεολογία σε φημισμένους δασκάλους της Αντιόχειας. Αργότερα έφυγε για την έρημο, όπου ασκήτεψε μελετώντας σε βάθος την Αγία Γραφή. Το 381 επανήλθε στην Αντιόχεια για να χειροτονηθεί Διάκονος και αργότερα Πρεσβύτερος-Ιερέας. Κατά τη διάρκεια της ιερωσύνης του διακρίθηκε για την ερμηνεία των Γραφών, το κήρυγμα και την ποιμαντική του δράση. Σύντομα, η φήμη του ξεπέρασε τα στενά όρια της Αντιόχειας και στα τέλη του 397 εξελέγη Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως. Οι ομιλίες του συνάρπάζαν τα ακροατήριά του, γι' αυτό ο Ιωάννης έμεινε γνωστός ως "Χρυσόστομος" (ο άνθρωπος με το χρυσό στόμα)! Σώζονται υπέροχες ομιλίες, πραγματείες και επιστολές του

Ως Αρχιεπίσκοπος της πρωτεύουσας της αυτοκρατορίας αγωνίστηκε για την πνευματική οικοδομή των πιστών, για την κατανόηση του λειτουργικού πλούτου της Εκκλησίας και την ενσυνείδητη συμμετοχή των πιστών στη θεία Λειτουργία, για την προστασία των φτωχών και όσων στερούνταν τα αναγκαία για τη διαβίωσή τους.

Με τα κηρύγματά του ο Αρχιεπίσκοπος Ιωάννης κατηρίαζε τις σπατάλες των πλουσίων, τις αδικίες σε βάρος των αδυνάτων και τις εκτροπές όλων των κοινωνικών τάξεων. Δεν δίστασε να αντιταχθεί και προς την αυτοκράτειρα Ευδοξία για τις αδικίες και παρανομίες της, με αποτέλεσμα να εξοριστεί δύο φορές. Στη δεύτερη εξορία του, καθ' οδόν πέθανε από τις κακουχίες στα Κόμανα του Πόντου την 14η Σεπτεμβρίου του 407, σε ηλικία 60 ετών.

Όταν μελετούμε τη γεμάτη πικρίες, διωγμούς και εξορίες ζωή του Αγίου Χρυσόστομου, μένουμε έκθαμβοι από την αντοχή και υπομονή, που επέδειξε κατά την αντιμετώπισή τους, αλλά και για την ανεξικακία και την ψυχική του ειρήνη. Είχε κατανοήσει σε βάθος τους λόγους του Κυρίου: "Αν εμένα καταδίωξαν, θα καταδιώξουν κι εσάς" (Ιωάν. 15,20). Τί φυσικότερο από αυτό! Ο Άγιος Χρυσόστομος δεν εκπληρόταν από τους διωγμούς. Έπαιρνε δύναμη από τους λόγους του Κυρίου: "Μακάριοι όσοι διώκονται για την επικράτηση του θελήματος του Θεού" (Ματθ. 5,10). Αισθάνεται ευτυχισμένος όποιος διώκεται, επειδή είναι χριστιανός και εργάζεται για το Χριστό και την Εκκλησία Του! Γι' αυτό ο Άγιος Χρυσόστομος διατηρούσε μέσα του αυτή τη μακαριότητα, που του χάριζε η αγαθή του συνείδηση, ότι πάσχει για τον Χριστό, μαζί με τον Χριστό. Και αισθανόταν ψυχική ικανοποίηση και προνόμιο το ότι υπέφερε για τον Χριστό, όπως έγραφε ο Απόστολος Παύλος στους διωκόμενους Χριστιανούς των Φιλιππων: "Σε σας δόθηκε το χάρισμα, όχι μόνον να πιστεύετε στο Χριστό αλλά και να υποφέρετε γι' Αυτόν"! (Φιλίπ.1,29). "Χάρισμα" χαρακτηρίζει ο Παύλος τους διωγμούς χάριν του Χριστού, και γι' αυτό ακριβώς ο Άγιος Χρυσόστομος αισθανόταν ευγνωμοσύνη στο Θεό, για όσα υπέφερε και με αυτά τα αισθήματα, εκεί στον τόπο της εξορίας του, παρέδωσε το πνεύμα του στο Θεό με τα λόγια: "Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἔνεκεν"!

Ο Θεός, που δοξάζει όσους τον δοξάζουν, δεν εγκατέλειψε στην περιφρόνηση τον αφοσιωμένον εργάτην Του. Εβράβευσε την υπομονή, την καρτερία και αγιότητα του Αγίου Χρυσόστομου, και αποκατέστησε τη μνήμην του με δόξα και τιμήν, κατά τρόπον πανηγυρικών. Πώς συνέβη αυτό;

Η Ευδοξία μετά την εξορία του Αρχιεπισκόπου Ιωάννη, αρρώστησε πολύ βαριά με μια ανίατη ασθένεια· όλο το σώμα της γέμισε πληγές με σκουλήκια και πέθανε μέσα σε φρικτή αγωνία. Αλλά και μετά θάνατον, το φέρετρό της στο μνήμα που το τοποθέτησαν έτρεμε μέρα και νύχτα. Το έτος 438 ο γιος της Ευδοξίας Θεοδόσιος Β' που είχε γίνει Αυτοκράτορας, δέχθηκε το αίτημα του Πατριάρχη Πρόκλου και έφεραν από τα Κόμανα στην Κωνσταντινούπολη με μεγάλες τιμές τη λάρνακα με τα λείψανα του Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου. Ο ίδιος ο αυτοκράτορας υποδέχθηκε και ασπάστηκε με συντριβή και δέος τα ιερά Λείψανα του Αγίου. Με λαμπρά εκκλησιαστική πομπή, την 27ην Ιανουαρίου μετέφεραν τα ιερά Λείψανα στον ναόν της Αγίας Ειρήνης και τα έβαλαν επάνω στο ιερό Σύνθρονο και όλοι φώναξαν: "Απόλαβε τον θρόνον σου Άγιε!". Και στη συνέχεια τα μετέφεραν με αυτοκρατορική άμαξα στο ναό των Αγίων Αποστόλων, όπου και έγινε ο ενταφιασμός. Τότε σταμάτησε να τρέμει το φέρετρο της Ευδοξίας!

Μετά από αυτά τι σκέφτεσθε αδελφοί μου; Βλέπουμε από τη μια μεριά την πανίσχυρη και πλουσιότατη αυτοκράτειρα Ευδοξία, να καταδιώκει τον Αρχιεπίσκοπο Ιωάννη και το θλιβερό κατόνημά της! Και από την άλλη τον φτωχό και χωρίς καμμία κοσμική εξουσία εξόριστο Ιωάννη Χρυσόστομο, να επαναθρονίζεται στον Αρχιεπισκοπικό του θρόνο, στις καρδιές όλων των χριστιανών, και να λαμβάνει από τον Θεό το φωτοστέφανο της αγιότητας. Εμείς με το μέρος ποιού από τους δυό θα θέλαμε να είμαστε; Αν με το μέρος του Χρυσοστόμου, τότε να μή μας καταθλίβουν οι αδικίες και οι διωγμοί πονηρών ανθρώπων, ως και οι ποικίλες θλίψεις που μας προκαλούν οι άλλοι. Όλα αυτά να τα αντιμετωπίζουμε με υπομονή και ανεξικακία, με το βλέμμα στραμμένο στο πρόσωπο του Χριστού, που υπέστη σκληρότερους διωγμούς από τους δικούς μας. Και να έχουμε την πεποίθηση ότι αυτά συντελούν στον αγιασμό μας και μας εξασφαλίζουν "ολοένα και μεγαλύτερο πλούτο αιώνιας δόξας" (Β' Κορ.4,17).